

LIITE SAVONLINNAN TAIDELUKION OPETUSSUUNNITELMAAN

Suunnitelma kurinpitokeinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelyistä

Lukiolain (714/2018) 40.3 §:n mukaan koulutuksen järjestäjän tulee laatia ja ohjeistaa paikallisen opetussuunnitelman yhteydessä suunnitelma kurinpitokeinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista.

Jokaisella opiskelijalla on jokaisena koulupäivänä oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön. Lukioyhteisössä toimivat aikuiset ja opiskelijat sekä lukioyhteisössä sovitut pedagogiset ratkaisut luovat edellytyksiä hyvän työrauhan rakentumiselle. Lukiokoulutuksen järjestäjällä on oikeus tarvittaessa käyttää lukiolain mukaisia kurinpitokeinoja perustuslain II luvun perusoikeudet huomioiden.

Keinojen käytön tulee perustua aina asiallisiin, yleisesti hyväksyttäviin ja objektiivisiin syihin. Samanlaisista teoista tulee tekijästä riippumatta määrätä samanlainen seuraamus, kuitenkin siten, että tekojen toistuminen voidaan ottaa huomioon raskauttavana tekijänä. Kurinpitoseuraamusten tulee olla oikeassa suhteessa tekoon, eikä niitä saa käyttää asiaan kuulumattomassa tarkoituksessa, kuten esimerkiksi häpäisemistarkoituksessa.

Menettelytavat rike- ja häiriötilanteissa, asioiden selvittämismvastuut ja työnjako

Mikäli opiskelija toimii lukioyhteisössä, sovittujen pelisääntöjen vastaisesta häntä tulee huomauttaa asiasta ja käydä kasvatuskeskustelun. Tällä toiminnalla pyritään estämään pelisääntöjen vastaisen toiminnan jatkuminen. Havainnon ja puuttumisen tehnyt ilmoittaa tästä ryhmävastaavalle, joka voi myös tilanteen vaatimalla tavalla puhuttaa opiskelijaa. Tällainen huomauttaminen ei ole kurinpitokeino.

Opetusta häiritsevä opiskelija voidaan määrätä poistumaan jäljellä olevan oppitunnin ajaksi luokkahuoneesta tai muusta tilasta, jossa opetusta annetaan. Samaa käytäntöä noudatetaan oppilaitoksen järjestämissä tilaisuuksissa. Jos opettaja päätyy tällaiseen ratkaisuun, asiasta ilmoitetaan ryhmänohjaajalle sekä rehtorille. Opiskelijan kanssa käydään kasvatuskeskustelu tarkemmin sovittavalla kokoonpanolla.

Opiskelijan osallistuminen opetukseen voidaan evätä enintään kolmen työpäivän ajaksi, jo on olemassa vaara, että toisen opiskelijan tai oppilaitoksessa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön turvallisuus kärsii opiskelijan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti opiskelijan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi. Opetuksen epäämisen aikana opiskelijalle on järjestettävä mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti opiskelijahuollon psykologin tai kuraattorin kanssa.

Kurinpitokeinoja eli kirjallista varoitusta ja määräaikaista oppilaitoksesta erottamista voidaan tehdä seuraavissa tapauksissa.

Lukiolain 41.1. § mukaan opiskelijalle voidaan antaa kirjallinen varoitus, kun opiskelija häiritsee opetusta tai opiskelija muuten rikkoo järjestystä. Kirjallisen varoituksen antamisesta päättää rehtori opiskelijaa ja/tai huoltajaa kuultuaan.

Lukiolain 41.2. § mukaan, jos rikkomus on vakava tai jos opiskelija jatkaa edellä tarkoitettua epäasiallista käyttäytymistä kirjallisen varoituksen saatuaan, hänet voidaan erottaa oppilaitoksesta määräajaksi, enintään yhdeksi vuodeksi. **Oppivelvollinen voidaan erottaa oppilaitoksesta enintään kolmeksi kuukaudeksi.** Rehtori päättää erottamisasiasta, jos sen kesto on alle kolme kuukautta. Jos pidempi, Savonlinnan sivistyslautakunta tekee päätöksen asiasta.

Opiskelijan osallistuminen opetukseen voidaan evätä lukiolain 41.3. § mukaan enintään kolmen työpäivän ajaksi, jos on olemassa vaara, että toisen opiskelijan tai oppilaitoksessa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön turvallisuus kärsii opiskelijan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti opiskelijan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi. Päätöksen tekee rehtori opettajan ilmoituksen perusteella.

Jos opiskelija on tutkimuksen alaisena rikoksesta, lukiolain 41.4. § mukaan häneltä voidaan tutkimuksen ajaksi pidättää oikeus opiskeluun, jos se opiskelijan tekemäksi epäiltyyn rikokseen tai siihen liittyviin seikkoihin nähden on perusteltua. Tämä tehdään yhteistyössä tutkinnanjohtajan kanssa.

Periaatteet hallinnon yleisten oikeusturvaperiaatteiden noudattamiseen kurinpitokeinoja käytettäessä

Jos päädytään kurinpitotoimen käyttämiseen, opiskelijalle on yksilöitävä toimenpiteeseen johtava teko tai laiminlyönti taikka epäilty rikos tai siihen liittyvä seikka. Tämän jälkeen opiskelijaa on kuultava ja hankittava muu tarpeellinen selvitys. Ennen kurinpitorangeistuksen antamista on opiskelijan huoltajalle varattava tilaisuus tulla kuulluksi.

Jos opiskelija syyllistyy opetuksen tai vastaavan häirintään tai oikeus opetukseen osallistumiseen evätään enintään kolmeksi päiväksi, koulun on ilmoitettava tästä opiskelijan huoltajalle ja opetuksen epäämisestä tarvittaessa Savonlinnan perusturvalautakunnalle. Tällaiset toimenpiteet tulee kirjata.

Opiskelijalla on aina oikeus vaatia huoltajan läsnäoloa kuulemistilaisuudessa. Kuulemisen suorittaa rehtori, jos hän ei ole asianosaisena käsiteltävässä asiassa. Jos hän on asianosainen, apulaisrehtori hoitaa asian. Kuulemisen anti kirjataan ja se allekirjoitetaan sekä rehtorin että asianomaisen opiskelijan ja mahdollisesti paikalla olevan huoltajan toimesta.

Kurinpitotoimen kirjaaminen ja muutoksenhaku

Kurinpitotoimen käyttämisestä tulee tehdä kirjallinen päätös. Se tehdään Primus-opiskelijatietojärjestelmään seuraavasti;

Primuksen opiskelijarekisteri → Lisätoiminnot-välilehti → luo hakemus tai päätös valitulle rekisterikortille
Kirjallinen varoitus yksilöidään tunnisteella KiVar ja määräaikainen erottaminen tunnisteella Muu

Lukiolain 50 § mukaan rehtorin tai koulutuksen järjestäjän päätökseen kurinpitokeinojen käyttämisestä saa hakea muutosta hallinto-oikeudesta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Valitusosoitus tulee sisällyttää kirjalliseen päätökseen.

Periaatteet häiritsevän tai turvallisuutta vaarantavan opiskelijan poistamiseksi

Lukiolain 43 § mukaan rehtorilla ja opettajalla on oikeus poistaa luokkahuoneesta tai muusta opetustilasta taikka koulun tilaisuudesta opiskelija, joka ei noudata annettua poistumismääräystä. Rehtorilla ja opettajalla on myös oikeus poistaa oppilaitoksen alueelta opiskelija, joka ei poistu saatuaan tiedon opetuksen epäämisestä.

Jos poistettava opiskelija koettaa vastarintaa tekemällä välttää poistamisen, rehtorilla ja opettajalla on oikeus käyttää sellaisia opiskelijan poistamiseksi tarpeellisia voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina opiskelijan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen.

Voimakeinojen käyttöön turvautuneen opettajan tai rehtorin tulee antaa kirjallinen selvitys tapahtuneesta opetuksen järjestäjälle. Oppilaan poistamisessa ei saa käyttää voimankäyttövälineitä.

Oikeudesta ottaa haltuun esineitä tai aineita sekä oikeus tarkastaa opiskelijan tavarat

Oppilaitokseen ei saa tuoda eikä työpäivän aikana pitää hallussa sellaista esinettä tai ainetta, jonka hallussapito on muussa laissa kielletty tai jolla voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta taikka joka erityisesti soveltuu omaisuuden vahingoittamiseen ja jonka hallussapidolle ei ole hyväksyttävää syytä.

Lukiolain 45 § mukaan rehtorilla ja opettajalla on yhdessä tai erikseen oikeus työpäivän aikana ottaa haltuunsa tällainen esine tai aine. Jos haltuun otettavaa esinettä tai ainetta hallussaan pitävä opiskelija koettaa vastarintaa tekemällä välttää haltuun ottamisen, rehtorilla ja opettajalla on oikeus käyttää esineen tai aineen haltuun ottamiseksi välttämättömiä voimakeinoja. Oikeus käyttää voimakeinoja koskee vain opiskelijan omaa tai muiden turvallisuutta vaarantavia esineitä tai aineita. Tässä yhteydessä ei saa käyttää voimankäyttövälineitä.

Oikeus tarkistaa opiskelijan tavarat

Lukiolain 46 § mukaan rehtorilla ja opettajalla on työpäivän aikana oikeus tarkastaa perustellusta syytä opiskelijan mukana olevat tavarat, opiskelijan hallinnassa olevat oppilaitoksen säilytystilat sekä päällisin puolin hänen vaatteensa, edellisessä kohdassa yksilöidyn esineen tai aineen haltuun ottamiseksi.

Opiskelijalle tulee ennen tarkastusta ilmoittaa tarkastuksen syy.

Tarkastajan tulee olla opiskelijan kanssa samaa sukupuolta. Tarkastuksessa tulee olla läsnä tarkastajan lisäksi toinen täysi-ikäinen oppilaitoksen henkilökuntaan kuuluva. Opiskelijan pyynnöstä tarkastuksessa tulee olla läsnä hänen valitsemansa oppilaitoksen henkilökuntaan kuuluva, jos tämä on saapuvilla. Tarkastamisessa on muistettava noudattaa olosuhteiden edellyttämää hienotunteisuutta.

Tarkastuksen suorittamistavasta voidaan kuitenkin poiketa, jos se on asian kiireellinen luonne huomioon ottaen turvallisuuden kannalta ehdottoman välttämätöntä.

Lukiolain 48 § mukaan opiskelijalta haltuun otetut esineet ja aineet luovutetaan opiskelijan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle tai, jos opiskelija on täysi-ikäinen, hänelle

itselleen. Esineet ja aineet tulee kuitenkin luovuttaa poliisille tai muulle laissa säädetyille viranomaiselle, jos opiskelijalla, tämän huoltajalla tai muulla laillisella edustajalla ei lain mukaan ole oikeutta pitää niitä hallussaan.

Ennen luovuttamista esine tai aine tulee säilyttää huolellisesti. Esineiden ja aineiden luovutus tulee järjestää mahdollisimman pian haltuunotosta. Opiskelijalle itselleen luovutettavat esineet ja aineet luovutetaan työpäivän päätyttyä.

Jos huoltaja ei kolmen kuukauden kuluessa haltuunottoa koskevasta ilmoituksesta nouda esinettä tai ainetta, se voidaan todisteellisesti hävittää. Esineiden ja aineiden luovuttaminen ja hävittäminen tulee kirjata.

Henkilökunnan osaamisen varmistaminen kurinpidollisten toimivaltuuksien käyttämisessä

Savonlinnan lukioissa työskentelevät aikuiset ovat vastuussa kurinpitosuunnitelman määrittelemistä asioista. Oppilaitoksen toiminnasta vastaava rehtori huolehtii, että uudet viranhaltijat tai virkasuhteiset henkilöt, jotka voivat kurinpitotoimia tehdä, saavat tämän tiedon työskentelyä aloittaessaan.

Suunnitelmasta, järjestysäännöistä ja laissa säädetyistä kurinpitokeinoista tiedottaminen eri tahoille

Työyhteisön jäsenet voivat lausua lukion pelisäännöistä. Tämän prosessin organisoii yksikön toiminnasta vastaava rehtori.

Lukion pelisäännöt vahvistetaan yksiköittäin.

Lukion pelisäännöt sekä tässä suunnitelmassa määritellyt kurinpitotoimet tiedotetaan opinto-oppaan kautta sekä ryhmänohjaajan toimesta siten, että jokainen lukioyhteisön jäsen tiedostaa ne.

Tarvittaessa havaittuihin epäkohtiin puututaan lukion käytössä olevin keinoin, esim. pop-up –tilaisuudet, teemapäivät, teemat vanhempaintapaamisiin.

Yhteistyö eri viranomaistahojen ja huoltajien kanssa

Eri viranomaisten osaamista hyödynnetään sen varmistamiseksi, että lukioyksikössä voidaan turvata jokaisena työpäivänä jokaiselle oikeus turvalliseen oppimisympäristöön.

Lukiokierron aikana taataan jokaiselle opiskelijalle mahdollisuus tutustua Itä-Suomen poliisilaitoksen nuorisopoliisin toimenkuvaan.

Lukioyksiköittäin järjestetään tätä tukevaa toimintaa erilaisten teemapäivien, pop-up –tilaisuuksien yms. kautta.

Menettelytavat suunnitelman seurantaan sekä sen toteutumisen ja vaikuttavuuden arviointia varten.

Lukuvuoden ns. arviointivesossa kartoitetaan käytettyjen kurinpitokeinojen määrä ja niiden kohteena olleiden opiskelijoiden määrä. Tuloksen pohjalta käydään arvioivaa keskustelua käytäntöjen toimivuudesta.